

Etický kodex

Asociace manželských a rodinných poradců ČR

1. Určení, terminologie

Etický kodex (dále EK) obsahuje zásady profesionálního jednání členů Asociace manželských a rodinných poradců České republiky (dále AMRP ČR), působících interně či externě jako sociální pracovníci a poradci, tj.: psychologové, psychoterapeuti, psychiatři a jiní kvalifikovaní odborníci ve státních, samosprávných či veřejných zařízeních a organizacích, a též v privátní sféře.

Členové a členky AMRP ČR jsou v EK uváděni pod označením **pracovník**. Náplní jejich činností je odborně fundovaná práce s klienty. Klientelu tvoří jedinci, manželské páry a rodiny, případně další relevantní osoby. Při své činnosti vstupuje pracovník do profesních kontaktů s jinými odborníky a institucemi. V souvislostech se svou profesí může působit ve výzkumu, při prezentacích pro odbornou i laickou veřejnost; dále jako supervizor či super-vidovaný, ve výuce a ve výcvikových programech. Při všech těchto činnostech jedná v souladu s EK.

Konzultace znamená setkání pracovníka s klientem (klienty) „tváří v tvář“, jakož i kontakty telefonické, elektronické aj., vztahující se bezprostředně ke konkrétnímu případu. Pojem **poradenský proces** označuje souhrn všech činností a odborných intervencí realizovaných v rámci jednoho případu (iniciální rozhovor, diagnostika; individuální, párová, rodinná a skupinová setkávání; psychagogické, socio-terapeutické a psychoterapeutické postupy).

2. Obecná ustanovení

EK vychází ze Základní listiny lidských práv a svobod. Všechny profesní aktivity vykonává pracovník s nediskriminujícím respektem k osobnosti klientů bez ohledu na etnický původ, sexuální orientaci, věk a sociální zařazení.

3. Poradenský proces

3.1. Kontrakt

V iniciální fázi poradenského procesu, zahrnující obvykle jednu až dvě konzultace, klient nabídne problém, případně vyjádří svoje požadavky a očekávání. Pracovník klienta stručně a výstižně informuje o závažných okolnostech spolupráce, jmenovitě o způsobu a průběhu poradenského procesu, jakož i o alternativních přístupech a dalších relevantních okolnostech tak, aby se klient mohl informovaně rozhodovat a vyjednat **vstupní poradenský kontrakt**.

Kontrakt zpravidla obsahuje:

- (a) zaměřenost odborné poradenské intervence;
- (b) dohodu o osobách, které se přímo účastní poradenského procesu, případně budou přizvány;
- (c) odhad počtu a frekvence konzultací;
- (d) dohodu o výši plateb a způsobu proplácení – pokud se poradenský proces realizuje na privátní bázi
- (e) kontrakt je možné v průběhu poradenského procesu upravovat, dohodnou-li se na tom obě strany

3.2. Dokumentace, ochrana údajů a osobnosti klientů

O průběhu poradenského procesu vede pracovník dokumentaci v souladu s požadavky či zvyklostmi pracoviště. Dokumentace obsahuje relevantní data a údaje, včetně záznamů o průběhu i obsahu poradenského procesu. Tato dokumentace je určena výhradně pro potřeby odborného pracovníka, případně pro statistické zpracování. Jakékoliv informace jiným osobám, úřadům či institucím – písemné i ústní – je možné podávat pouze s nepopíratelným souhlasem všech přímo zúčastněných osob.

Výjimky z povinnosti zachovávat mlčenlivost pracovníka vyplývají ze zákona a vztahují se ke skutečnostech trestně-právní povahy.

Dokumentaci je nutné skladovat a archivovat tak, aby byla zachována maximální diskrétnost, jakož i ochrana osobních údajů v souladu s požadavky Zákona o ochraně osobních údajů č. 101/2000 Sb. Pokud by měla být při konzultaci přítomna jiná osoba než pracovník, je nutné předem vyžádat klientův souhlas. Jestliže pracovník považuje přímou kooperaci druhé osoby (odborníka, ko-terapeuta) za nezbytnou a klient to i po vysvětlení zamítne, může poradce ukončit poradenský proces.

Monitorování konzultace (video, film, mgf. záznam), jakož i pozorování konzultace průhledným zrcadlem je možné jen se svolením klienta, případně další přímo zúčastněné osoby.

Pro účely publikování, jakož i prezentace na odborných setkáních, při výcvikových programech a výuce je možné použít monitorovaných materiálů pouze se souhlasem klienta, případně dalších přímo zúčastněných osob. Souhlas je též nutný pro zveřejňování kasuistik, obsahují-li údaje umožňující identifikaci.

Tato ustanovení se netýkají analýz a reflektování poradenského procesu v rámci supervize realizované kompetentním supervizorem nebo supervizním týmem.

4. Klient – pracovník

- a) Žádoucí a profesně účinný vztah mezi klientem a pracovníkem (psychoterapeutický vztah jakožto účinná proměnná) předpokládá vzájemnou důvěru.
- b) Poradce a klient nenavazují eroticko - sexuální kontakty.
- c) Pracovník a klient nevyžadují a neposkytují si vzájemné /proti/služby či úsluhy.
- d) V průběhu poradenského procesu se mohou vyvinout přenosové a proti-přenosové fenomény. Pokud by nabyly intenzivní a nezvládané podoby, je nutné poradenský proces ukončit. Toto ukončení obvykle iniciuje pracovník po supervizní konzultaci.

5. Klient

- a) jakožto jedinec, v páru či ve skupině se účastní poradenského procesu dobrovolně, z vlastní vůle. Výjimkou je soudem nařízená odborná intervence a vyšetření v rámci znaleckého posudku.
- b) může se účastnit poradenského procesu též anonymně, případně pod pseudonymem;
- c) má právo kdykoliv přerušit či ukončit poradenský proces.

6. Pracovník

- a) si je vědom odpovědnosti, která vyplývá z možného vlivu na život druhých lidí;
- b) udržuje kontakt s vývojem oboru a respektuje nezbytnost průběžné, kvalifikované supervize;
- c) uvědomuje si a nepřekračuje hranice své odbornosti a omezuje se na postupy, v nichž má prokazatelně postačující znalosti a dovednosti;
- d) nepřijímá do péče osobu, se kterou má významný osobní či úzce příbuzenský vztah;
- e) může odmítnout klienta z kapacitních či jiných závažných důvodů. V takových případech vyjádří klientovi omluvu a nabídne alternativu;
- f) může odmítnout klienta, pokud klient trvá na zakázce, která je v rozporu s určujícími životními hodnotami a zásadami pracovníka.
- g) jestliže má pracovník osobní problémy takové podoby a intenzity, že by mohly rušivě ovlivňovat kvalitu poradenského procesu, vyhledá supervizní konzultaci. Další jednání pracovníka nechť vyplyne z doporučení supervizora, případně supervizní skupiny.
- h) v kontaktu s klienty se pracovník nevyjadřuje dehonestujícím způsobem o jiných pracovnících, a to ani v případech, kdy s jejich přístupem či postupy nesouhlasí.

7. Závěrečná ustanovení

- a) Členstvím v AMRP ČR přijímá pracovník tento EK za svůj.
- b) S existencí EK seznámí pracovník klienta v iniciační fázi poradenského procesu. Klienta též informuje o tom, že plný text EK je na požádání k dispozici.
- c) Na porušení zásad a pravidel EK může upozornit kdokoliv (dále stěžovatel) přímo pracovníka, který EK porušil či porušuje. V případě, že pracovník nezajistí nápravu nebo stěžovatel považuje porušení za závažné, může o tom informovat osobu přímo nadřízenou pracovníkovi. V případě nedostupnosti či neexistence přímo nadřízené osoby; jakož i v případě, že to stěžovatel uzná za vhodné či potřebné, může stěžovatel písemně a adresně informovat o porušení EK Senát AMRP ČR.
- d) Senát je povinován informovat stěžovatele do třiceti dnů o vyřízení stížnosti.

Tento EK byl schválen Valnou hromadou AMRP ČR dne 4. května 2006 v Hejnicích.

EK je možné měnit jen na základě usnesení Valné hromady AMRP ČR.